

Til Universitetsstyret
Fra Universitetsdirektøren

Sakstype: Orienteringssak
Møtesaksnr.: O-sak 6
Møtenr.: 3/2020
Møtedato: 05. mai 2020
Notatdato: 20. april 2020
Arkivsaksnr.: 2008/3197
Saksbehandler: Bente Hennie Strandh, Enhet for lederstøtte

Orienteringer fra universitetsdirektøren

Saker tatt av rektor på fullmakt (rektorfullmaktsnotater)

- Særskilte regler for studier og eksamener i forbindelse med koronavirus (SARS-CoV-2) våren 2020, datert 4. mars 2020
- Særskilte regler for graden philosophiae doctor i forbindelse med koronavirus og Covid-19-pandemi våren 2020, datert 18. mars 2020
- Justering internrevisjonens årsplan 2020, datert 31. mars 2020
- Avlysning av UiOs internasjonale sommerskole 2020, datert 2. april 2020

Øvrige saker

- Søkertall 2020
- Høringssvar fra UiO til Forskningsrådets strategi 2020-2024
- Universitetssamarbeidet BOTT – samarbeid om administrative systemer: Økonomi og lønn (unntatt offentlighet)
- Referater fra møter med de ansattes organisasjoner 16. april 2020, 23. april 2020 og 30. april 2020 (referat fra møtet 23. april og 30. april ettersendes)

Arne Benjaminsen
universitetsdirektør

Bente Hennie Strandh
seniorrådgiver

Til: Universitetsstyret ved rektor på fullmakt

Dato: 04.03.2020

Saksnr.: 2017/9957 BIRGIBRO

Særskilte regler for studier og eksamener i forbindelse med koronavirus (SARS-CoV-2) våren 2020

Grunnlagsdokumenter

- Lov om universiteter og høyskoler (uh-loven) av 1. april 2005
- Forskrift om studier og eksamener ved UiO av 20. desember 2005

Bakgrunn

På oppdrag fra UiOs sentrale beredskapsgruppe har Avdeling for studieadministrasjon utarbeidet forslag til tiltak som kan settes i verk dersom utbrudd av koronavirus (SARS-CoV-2) fører til at svært mange studenter eller ansatte har fravær på grunn av egen sykdom eller pålagt karantene i vårsemesteret 2020. Tiltakene er utarbeidet med utgangspunkt i tilsvarende tiltak for utbrudd av influensa A (H1N1) høsten 2009.

De fleste forslagene kan gjennomføres innenfor det eksisterende studie- og eksamensregelverket, men enkelte tiltak krever midlertidige justeringer av regelverket. Vi foreslår å gjøre justeringene samlet i form av en midlertidig forskrift.

Sensurfrister

Uh-loven § 3-9 fjerde ledd slår fast at sensur skal foreligge innen tre uker hvis ikke særlige grunner gjør det nødvendig å bruke mer tid. Styret kan gjøre unntak for avhandlinger og tilsvarende større arbeider, og ved UiO er sensurfristen for masteroppgaver derfor satt til åtte uker. Dersom det ikke er mulig å skaffe det antall sensorer som er nødvendig for å avvikle sensuren innen gjeldende frister, kan styret i midlertidig forskrift fastsette en lengre frist.

Dersom sykdom eller pålagt karantene som følge av koronavirus får stor utbredelse i perioden med mest sensur, kan det bli vanskelig å overholde de ordinære sensurfristene. Vi foreslår derfor at fakultetene gis anledning til å utvide sensurfristen for eksamener i fakultetets emner. Vi foreslår at utvidelsen ordinært ikke skal være lenger enn to uker, men formuleringen åpner for at fakultetene kan gjøre unntak. Vi har tillit til at fakultetene gjør det de kan for å avvikle eksamen og sensur slik at studenter ikke blir unødvendig forsinket.

Godkjenning av obligatoriske forkunnskapskrav

Mange emner har krav om at obligatoriske aktiviteter er godkjent før eksamen. Dersom sykdom eller pålagt karantene hos faglærere gjør at studenter ikke får obligatoriske aktiviteter godkjent i tide, vil studentene med dagens regler ikke få anledning til å avlegge eksamen. Fakultetene bør

Universitetsdirektøren
Kontoradr.: Lucy Smiths hus,
Problemveien 7, 9. et., 0313 Oslo

Telefon: 22 85 63 01
Telefaks: 22 85 44 42
postmottak@admin.uio.no
www.uio.no

derfor vurdere om studentene i slike tilfeller kan få dispensasjon, for eksempel slik at eksamen kan avlegges på vilkår av at obligatoriske aktiviteter avlegges/godkjennes innen en viss frist.

Studenter kan bli forhindret fra å avlegge obligatoriske aktiviteter på grunn av egen sykdom eller pålagt karantene, men slike tilfeller blir håndtert også i dag.

Tilsvarende problemer kan også oppstå for studenter som trenger emner i ett semester for å kunne fortsette med mer avanserte emner i neste semester. Også her bør fakultetene vurdere situasjonen for studenter som risikerer å bli stoppet på grunn av manglende forkunnskapskrav.

Melding om fravær ved eksamen

Forskrift om studier og eksamener ved UiO § 7-6 femte ledd sier at en kandidat som på grunn av sykdom eller annen gyldig grunn må trekke seg etter trekkfristen eller under eksamen må levere legeattest eller tilsvarende dokumentasjon for å få manglende fremmøte til eksamen godkjent som gyldig forfall. Regelverket angir formkrav til legeattesten/dokumentasjonen og slår fast at den må leveres eller være poststempelt senest tre dager etter eksamenstidspunktet.

Vi bør ta høyde for at det ved omfattende utbrudd av koronavirus kan bli vanskelig å utstede legeattest (tidsnok) til alle som henvender seg til legekantorene. En mulig situasjon kan være at studenter får legeattesten for sent i henhold til dagens leveringsfrist. For å ta høyde for dette, foreslår vi at fristen for å levere legeattest eller tilsvarende dokumentasjon kan utvides.

En annen mulig situasjon kan være at studenter på grunn av kapasitetsproblemer i helsevesenet ikke får utstedt nødvendig dokumentasjon i det hele tatt. Dersom denne situasjonen oppstår, vil Avdeling for studieadministrasjon i samråd med fakultetene legge til rette for et system for egenmelding ved fravær fra eksamen. Hvis det blir behov for å iverksette en slik ordning, bør egenmeldt fravær gi de samme rettigheter som dokumentert fravær.

Forslag til vedtak:

Rektor godkjenner forslag til midlertidig forskrift om ekstraordinære tiltak i forbindelse med koronavirus (SARS-CoV-2) på fullmakt fra universitetsstyret. Forskriften gjelder til 1. september 2020.

Med hilsen

Arne Benjaminsen
universitetsdirektør

Hanna Ekeli
avdelingsdirektør

Vedlegg: Midlertidig forskrift om tillegg til forskrift om studier og eksamener ved UiO

Saksbehandler: *Jonny Roar Sundnes og Birgitte Brørs*

Vedtak:

Rektor godkjenner forslag til midlertidig forskrift om ekstraordinære tiltak i forbindelse med koronavirus /SARS-CoV-2. Forskriften gjelder til 1. september 2020.

Dato:

Svein Stølen
rektor

Dette dokumentet er godkjent elektronisk ved UiO og er derfor ikke signert.

Til: Universitetsstyret ved rektor på fullmakt

Dato: 18.03.2020

Saksnr.: 2010/3733

Særskilte regler for graden philosophiae doctor i forbindelse med koronavirus og Covid-19-pandemi våren 2020

Grunnlagsdokumenter

- Lov om universiteter og høyskoler (uh-loven) av 1. april 2005
- Forskrift om graden philosophiae doctor (ph.d.) ved UiO av 22. juni 2010
- Forskrift for graden doctor philosophiae (dr. philos.) ved UiO av 5. januar 2011

Bakgrunn

På grunn av den ekstraordinære situasjonen som har oppstått for å begrense spredningen av koronaviruset, er det behov for alternative løsninger og justeringer av regelverket for forskerutdanningen ved UiO.

De fleste forslagene kan gjennomføres innenfor det eksisterende regelverket, men enkelte tiltak krever midlertidige justeringer. Vi foreslår å gjøre justeringene samlet i form av en midlertidig forskrift.

Prøveforelesning

Tiltakene som er iverksatt for å hindre smittespredning har ført til en ekstra belastning på kandidatene. Perioden fra emne oppgis til prøveforelesningen holdes kan derfor forlenges, jf. punktet om frister nedenfor.

Prøveforelesningen kan gjennomføres på ulike måter:

- Kandidaten gjør opptak av prøveforelesningen i Zoom og sender opptaket til fakultetet som distribuerer den til komiteen.
- Det gjennomføres en videokonferanse i Zoom med bedømmelseskomiteen, disputasleder og en tekniker som deltagere.

Det er ikke forskriftsfestet at prøveforelesningen skal være offentlig. Det er likevel tradisjon for at den er åpen for publikum, og vi anmoder derfor om at den gjøres tilgjengelig. Ved opptak kan opptaket gjøres tilgjengelig for publikum via disputasoppslaget på nett. Ved videokonferanse kan konferansen åpnes for publikum.

Disputas

Digitale disputaser bruker Zoom som verktøy. Disputaser gjennomføres på én av følgende måter:

- Gjennomføres helt digitalt, med alle involverte på videokonferanse i Zoom.

Universitetsdirektøren
Kontoradr.: Lucy Smiths hus,
Problemveien 7, 9. et., 0313 Oslo

Telefon: 22 85 63 01
Telefaks: 22 85 44 42
postmottak@admin.uio.no
www.uio.no

- Gjennomføres med kandidat, disputasleder og ev. komiteens administrator fysisk til stede i et lokale ved UiO. Resten deltar på videokonferanse i Zoom. Dette anbefales kun dersom det er behov for utstyr som gjør at disputasen ikke kan løses tilfredsstillende i Zoom.

Opponenten deltar via Zoom. Publikum følger disputasen via Zoom, noe som også gir mulighet til kommentarer ex auditorio.

Kravet til offentlig disputas anses som tilfredsstillende dersom offentligheten gis mulighet til å følge disputas via egnet digitalt verktøy og også gis anledning til å kommentere ex auditorio.

Dersom kandidaten ikke har tilfredsstillende muligheter til å delta hjemmefra, for eksempel på grunn av ustabil eller svak nettilgang, kan et kontor på UiO stilles til disposisjon.

Det er utarbeidet veiledninger til alle som har roller i digitale disputaser. Disse er tilgjengelige på UiOs nettsider.

Trykking og offentliggjøring av avhandlingen

Ifølge ph.d.-forskriftens §17.1 skal avhandlingene trykkes. Ettersom lokalene til reposentralen inntil videre er stengt og det ved heldigitale disputaser heller ikke er mulig å dele ut avhandlinger til publikum, foreslår vi å åpne for å avvike dette. Avhandlingene må da tilgjengeliggjøres digitalt. På grunn av rettigheter til publiserte artikler i avhandlingen, bør avhandlingen avpubliseres igjen etter disputasen.

Frister

Der ph.d.-forskriften bruker begrepet «normalt», kan den ekstraordinære situasjonen på grunn av koronavirus være begrunnelse for unntak fra bestemmelsen.

Fakultetet kan i tillegg forlenge følgende frister i ph.d.-forskriften på grunn av forhold relatert til koronavirus:

§ 13 Kandidaten skal underrettes om forslaget til sammensetning av komité, og har anledning til å innlevere skriftlige merknader senest innen én uke etter at grunnenheten har oversendt forslaget til fakultetet.

§ 14.2 Tillater fakultetet mindre omarbeiding av avhandlingen, skal det gis en frist for slik omarbeiding som ikke skal være lengre enn 6 måneder.

§ 14.3 Dersom fakultetet ikke har fastsatt annen frist i § 14.2, skal bedømmelseskomiteens innstilling foreligge innen tre måneder etter at komiteen har mottatt avhandlingen.

Bedømmelseskomiteens innstilling oversendes fakultetet. Fakultetet forelegger denne for ph.d.-kandidaten, som gis en frist på 10 arbeidsdager til å fremme skriftlige merknader til innstillingen.

§ 18.1 Tittel for prøveforelesning fastsettes av bedømmelseskomiteen og kunngjøres for ph.d.-kandidaten 10 arbeidsdager før forelesningen.

§ 19 Ny prøveforelesning holdes innen seks måneder [...]

Forlengelse av opptaksperioden

Koronautbruddet kan på ulike måter medføre at ph.d.-kandidaten blir forsinket i arbeidet. Fakultetene avgjør eventuelle forlengelser på vanlig måte, for ansatte kandidater i samråd med personalavdelingen. Vanlige regler for fravær for arbeidstakere gjelder, sammen med de ekstraregler som myndighetene fastsetter.

Forslag til vedtak:

Rektor godkjenner forslag til midlertidig forskrift om ekstraordinære tiltak i forbindelse med koronavirus (SARS-CoV-2) på fullmakt fra universitetsstyret. Forskriften gjelder til 1. september 2020.

Med hilsen

Arne Benjaminsen
universitetsdirektør

Hanna Ekeli
avdelingsdirektør

Vedlegg: Forslag til midlertidig forskrift

Saksbehandlere: *Jonny Roar Sundnes og Thomas Østerhaug*

Vedtak:

Rektor godkjenner forslag til midlertidig forskrift om ekstraordinære tiltak i forbindelse med koronavirus /SARS-CoV-2. Forskriften gjelder til 1. september 2020.

Dato:

Svein Stølen
rektor

Til: Universitetsstyret v/ rektor på fullmakt

Dato:
31.3.2020
Saksnr.:
2010/5245

Justering internrevisjonens årsplan 2020

Risikovurderingen som EIR utarbeidet for 2020 som lå til grunn for årsplanen, er som følge av unntakssituasjonen forandret og UiO må håndtere viktige, nye risikoer. Prosesser innen undervisning, forskning, formidling og administrasjon legges om. Nye eller midlertidige rutiner etableres. EIR foreslår at kun EU revisjoner og varslingskanal opprettholdes som planlagt, men at øvrige revisjoner i planen skyves i tid slik at vi kan bistå organisasjonen med løpende kvalitetssikring, risikovurderinger og råd ifm. pågående omlegging av prosesser og behov til universitetsledelsen.

Forslag til vedtak:

Universitetsstyret slutter seg til at internrevisjonens årsplan forskyves inntil videre, og at ressurser i EIR i størst mulig grad bistår universitetsdirektør og ledelse med revisjon, rådgivning og kvalitetssikring av pågående endringsprosesser.

Forslag til vedtak:

Rektor godkjenner på fullmakt vedtaksforslaget.

Jørgen Bock
Avdelingsdirektør EIR

Vedtak

Rektor godkjenner på fullmakt vedtaksforslaget.

Svein Stølen
rektor

Universitetsdirektøren

Postadr.: Postboks 1072 Blindern, 0316 Oslo
Kontoradr.: Lucy Smiths hus,
Problemveien 7, 9. et., 0313 Oslo

Telefon: 22 85 63 01

Telefaks: 22 85 44 42
postmottak@admin.uio.no
www.uio.no
Org.nr.: 971 035 854

Til: Universitetsstyret v/ rektor på fullmakt

Dato: 2. april 2020

Saksnr.:

Avlysning av UiOs internasjonale sommerskole 2020

Styret for Den internasjonale sommerskole anbefalte 30. mars å avlyse sommerens internasjonale sommerskole med tilreisende studenter. Denne saken legges med dette fram for universitetsstyret ved rektor for beslutning.

Sommerskolen samler årlig ca. 500 studenter fra 80-90 land til seks ukers intensivkurs på bachelor- og masternivå. Sommerskolen i 2020 er den 74. i rekken, planlagt for perioden 20. juni til 31. juli. Med pandemiens alvor og eksplosive spredning de siste ukene kombinert med alle internasjonale restriksjoner som er iverksatt, vil det i år ikke være mulig å gjennomføre en internasjonal sommerskole med tilreisende studenter. Vi mener at det mest ansvarlige er å kunngjøre allerede nå at den delen av sommerskolen som angår tilreisende studenter fra utlandet blir kansellert.

Administrasjonen ved sommerskolen vil i samråd med Studieavdelingen utforske alternativer for sommeren 2020 i henhold til hva som er ressurs- og tidsmessig gjennomførbart.

Forslag til vedtak:

Rektor godkjenner at den internasjonale sommerskolen 2020 med tilreisende studenter avlyses.

Med hilsen

Arne Benjaminsen
universitetsdirektør

Hanna Ekeli
avdelingsdirektør

Dette dokumentet er godkjent elektronisk ved UiO og er derfor ikke signert.
Saksbehandlere: Nita Kapoor, Jonny Roar Sundnes, Guri Vestad

Universitetsdirektøren

Postadr.: Postboks 1072 Blindern, 0316 Oslo
Kontoradr.: Lucy Smiths hus,
Problemveien 7, 9. et., 0313 Oslo

Telefon: 22 85 63 01

Telefaks: 22 85 44 42
postmottak@admin.uio.no

www.uio.no

Org.nr.: 971 035 854

Vedtak

Rektor godkjenner at den internasjonale sommerskolen 2020 med tilreisende studenter avlyses.

Dato

Svein Stølen
rektor

Dette dokumentet er godkjent elektronisk ved UiO og er derfor ikke signert.

Til: Universitetsstyret
Fra: Universitetsdirektøren

Sakstype: Orienteringssak
Møtesaksnr.:
Møtenr.: 3/2020
Møtedato: 5.5.2020
Notatdato: 23.4.2020
Arkivsaksnr.:
Saksbehandler: Camilla Haugland

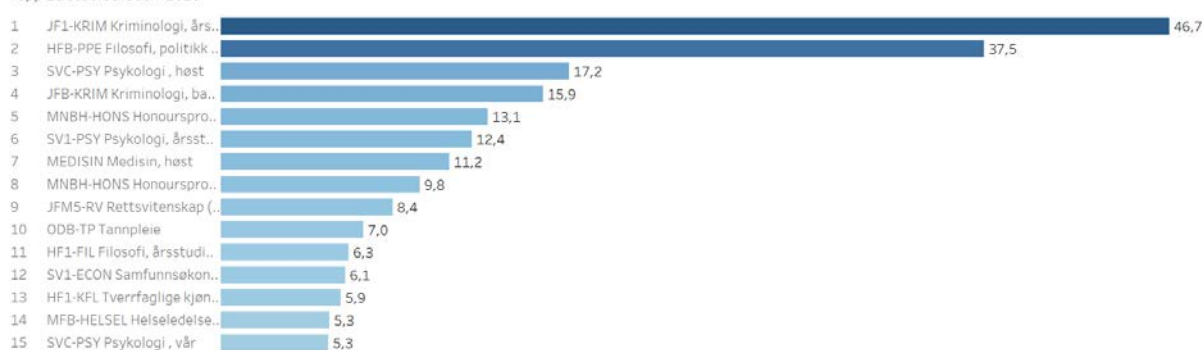
Søkertall 2020

Søkertallene for grunnstudier viser at 21 062 søkere har Universitetet i Oslo som sitt førstevalg. Dette er en økning på 16% fra 2019, og tilsvarer 3,4 søkere per studieplass. Økningen i søkertallene nasjonalt er 9 prosent. Antall studieplasser på grunnutdanningene er 6168, og med et stort antall flere søkere til plassene vil det sannsynligvis føre til større konkurranse om plassene. Figur 1 viser utvikling i søkertallene de siste 5 årene.

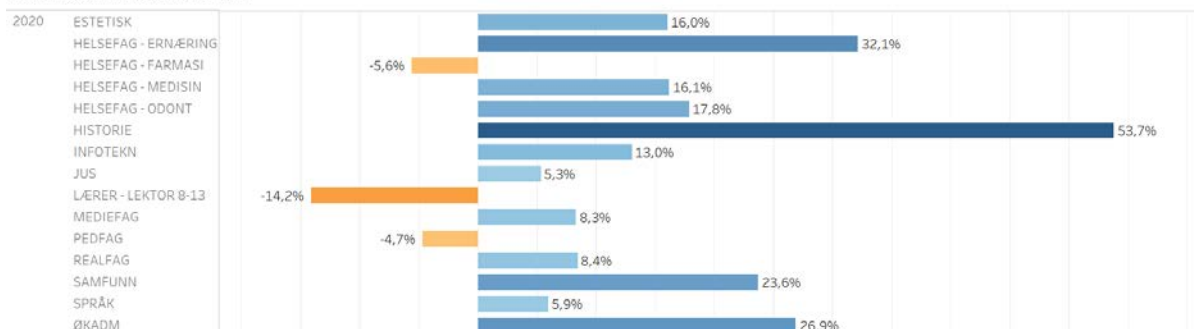
Honours-programmet og det nye, tverrfaglige programmet Filosofi, politikk og økonomi (FPØ) har svært mange søkere per studieplass. Honours-programmet har 10 søkere per studieplass, mens FPØ har 37,5 søkere per studieplass. Kriminologi årsenhet, som også er nytt i år, har 46,6 søkere per studieplass.

Topp 15 studietilbud i 2020

Det er en økning i søkertallene innen de flere utdanningsområdene, med unntak av farmasi og pedagogiske fag:

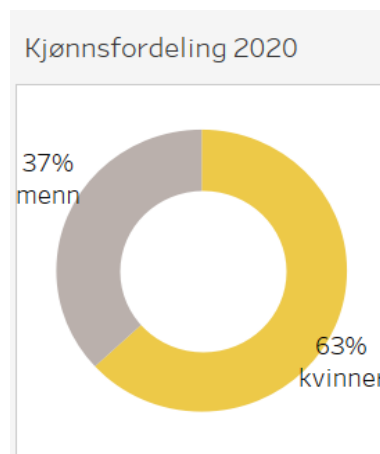
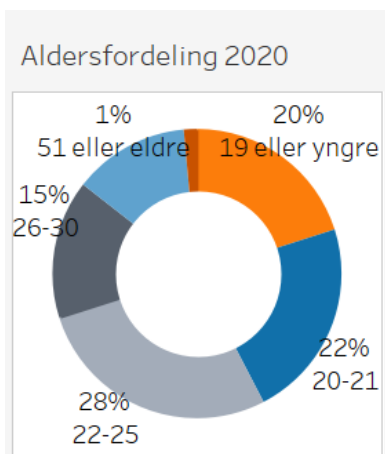
Utdanningsområdeendring fra i fjor

Alder og kjønn

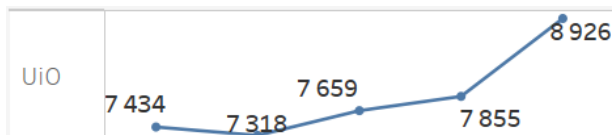
Andelen søkere i aldergruppen 18-19 år øker. 669 flere 18- og 19-åringer har UiO som førsteprioritet i år, og dette tilsvarer en økning på 19,1%. Nasjonalt er økningen for denne gruppen på 11,5%.

13298 kvinner og 7764 menn har søkt opptak til UiO. Det utgjør en kvinneandel på 63%, og er en økning på 1 prosentpoeng fra 2019.

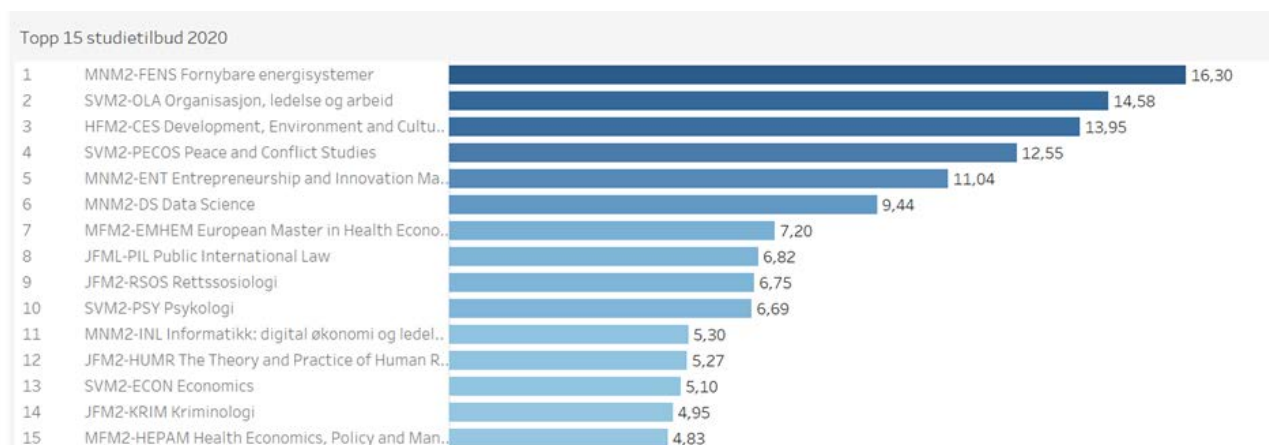

Masterprogrammer

Til UiOs 1,5-2-årige masterprogrammer er det også en markant økning fra i fjor, totalt 8925 søkere i år mot 7855 i 2019. Dette tilsvarer 3 søkere per studieplass.

De mest

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Dato: 24.03.2020
Deres ref.:
Vår ref.: 2020/1462 GROENNER

Høringssvar fra UiO til Forskningsrådets strategi 2020-2024

Vi takker for muligheten til å gi våre innspill til Forskningsrådets strategi for perioden 2020-24. Vi har valgt, i tillegg til å gi kommentarer i nettskjemaet, å formidle noen sentrale overordnede kommentarer i dette brevet.

Forskningsrådet er viktig for UiO. Rådets aktiviteter og virkemidler utgjør en sentral komponent i våre fagmiljøers rammebetingelser, og er en viktig faktor i individuelle karriereløp for våre forskere og for UiO som institusjon. Innen noen fagområder er Forskningsrådet de facto i en monopolsituasjon nasjonalt for ekstern finansiering.

Ikke minst betyr Forskningsrådet mye for hvordan UiO kan fylle sin rolle som europeisk ledende forskningsintensivt breddeuniversitet. Derfor har vi lest utkastet til strategi med interesse og engasjement. Det er mye som er positivt.

De globale samfunnsutfordringer rammer inn Forskningsrådets utkast til strategi for de kommende fire år. Det er naturlig, gitt den vektleggingen dette har fått i Regjeringens langtidsplan for forskning og høyere utdanning (LTP). På flere punkter i beskrivelsen av målsetting og tematiske områder og beskrivelsen av de utfordringene Norge og verden står overfor, kjenner vi også igjen LTP i Forskningsrådets strategi. Det er viktig for den forskningspolitiske forutsigbarhet.

UiO har likevel fem vesentlige forhold vi ønsker å fremheve, og som må være en del av det videre arbeidet med Forskningsrådets nye strategi.

1. Grunnleggende forskning: Status og prioritering i Forskningsrådets strategi

- Forskningsrådets strategi har i innledningsteksten en klar og god referanse til forskningens søken etter innsikt som grunnleggende motivasjon og en verdi i seg selv. Kampen for respekt for kunnskap og forskningens uavhengighet og for sterke, uavhengige akademiske institusjoner blir beskrevet som en kamp «vi ikke har råd til å tape». Dette perspektivet deler UiO fullt og helt. Med det som bakgrunn, ser UiO det som overraskende og uheldig at Forskningsrådets strategiutkast gjennomgående

Rektor

Postadr.: Postboks 1072 Blindern, 0316 Oslo
Kontoradr.: Lucy Smiths hus,
Problemveien 7, 9. et., 0313 Oslo

Telefon: 22 85 63 03
Telefaks: 22 85 44 42
postmottak@admin.uio.no
www.uio.no
Org.nr.: 971 035 854

behandler grunnforskning, anvendt forskning og innovasjon i samme ordelag og under samme overskrift, som om det var samme sak. Skillet mellom virkemidler rettet inn mot grunnleggende forskning, anvendelsesorientert forskning og innovasjon trer ikke klart fram, og da blir det heller ikke lett å se hvordan det faktisk prioriteres. Virkemidler og prioriteringer som støtter opp under grunnleggende forskning får ingen selvstendig plass i strategien og det er ikke tydelig hvilke ambisjoner Forskningsrådet har på vegne av grunnleggende forskning i Norge og hvilke prioriteringer man ser for seg for å fremme grunnforskning de kommende fem år. Strategien får dermed ikke fram hvilke strategiske grep som skal tas for å vinne kampen for forskningens uavhengighet og integritet – fri kunnskapsutvikling, langsiktighet, kvalitet i forskningsinnsatsen. Eksempelvis sier strategien under overskriften «grensesprengende forskning og innovasjon», at «dedikerte virkemidler for fremragende, banebrytende forskning og radikal, dristig innovasjon kan dermed være nødvendig». Dette er langt fra forpliktende nok for et forskningssystem med høye vitenskapelige ambisjoner.

- Det viser også hvor utydelige prioriteringene blir når strategien ikke differensierer mellom innovasjon og grunnforskning. Forskningsrådet har i henhold til sine vedtekter paragraf 1 «...ansvar for å øke kunnskapsgrunnlaget og bidra til å dekke samfunnets behov for forskning ved å fremme grunnleggende og anvendt forskning og innovasjon.» Formålsparagrafen skiller altså mellom de tre ulike oppgavene. Dette er oppgaver som henger sammen, men målsettinger og virkemidler er forskjellige. Derfor er det problematisk at Forskningsrådets utkast til strategi blander dette sammen og i all hovedsak er rettet inn mot tematiske områder og innovasjon. UiO mener at Forskningsrådet først og fremst bør lage en strategi for forskning som mye tydeligere vektlegger og løfter fram betydningen av grunnforskning, forskningens kvalitet og dens behov for langsiktighet. Grunnforskning – herunder «grensesprengende forskning» - og innovasjon har ikke nødvendigvis samme formål. Den forskerinitierte grunnforskningen har en egenverdi, og dette bør komme tydelig frem i dokumentet. Langtidsplanen for forskning hadde den samme svakhet i og med at målet om fremragende forskning og utvikling av fagmiljøer av fremragende kvalitet ikke ble identifisert som en egen «søyle» i planen. Her har EU hatt en mye tydeligere og mer effektiv strategi for å sikre grunnleggende og grensesprengende forskning med sin «excellence pillar» i H2020 og nå en selvstendig plass i pillar 1, Excellence Science, i Horisont Europa. Forskningsrådet bør klart identifisere seg som et forskningsråd også for grunnforskning – ikke minst er dette viktig tatt i betraktning at Forskningsrådet i praksis er den eneste eksterne finansieringskilden for grunnforskning i Norge. Forskningsrådet bør derfor *formulere et eget strategisk mål om å opprettholde og øke grunnforskningens andel av Forskningsrådets ressurser.*
- Forskningsrådet har herunder medansvar for å bidra til å bygge gode forskningsmiljøer for grunnleggende forskning på lang sikt. Det ansvaret kommer ikke klart fram når strategien gjennomgående blander sammen innsatsen for grunnforskning, anvendt

forskning og innovasjon og bruker helt klart størstedelen av strategien til omtale av tematisk orientert forskning og innovasjon. Grunnforskning har liten plass i Forskningsrådets målbilde og omtale i teksten. For Forskningsrådet som Norges eneste forskningsråd er det særlig viktig at man forvalter betingelser for grunnleggende forskning på en god måte. For UiO er det avgjørende at Forskningsrådet organiserer nasjonale konkurransearenaer av høy kvalitet. Det bidrar til at våre fagmiljøer kan være i den internasjonale forskningsfronten og at UiO kan være et ledende europeisk universitet.

- Vi trenger et Forskningsråd som sikrer og tar ansvar for nasjonale konkurransearenaer for fremragende, forskerinitiert grunnforskning. Vi trenger en Forskningsrådsstrategi som er tydelig og forpliktende i bidraget til utviklingen av fagmiljøer av fremragende kvalitet.

2. Forskning og utdanning

- Universitetsforskningen har en spesiell rolle i forskningssystemet i og med at universitetenes kjerneaktivitet omfatter både forskning og utdanning. Forskning og utdanning er ved universitetene uløselig knyttet sammen både faglig, organisatorisk og også økonomisk. For universitetene er koblingen mellom forskning og utdanning helt vesentlig, og en forutsetning for å kunne tilby forskningsbasert utdanning som bringer studentene i kontakt med kunnskapsfronten. En viktig kilde til innovasjon og samfunnsutvikling som springer ut fra grunnforskning er master- og ph.d.-kandidater som går ut i samfunns- og næringsliv med sin forskningskompetanse og forskningsbaserte kunnskap. Manglende prioritering av grunnleggende forskning har dermed direkte og langsiktige konsekvenser også for kvaliteten av de forskningsbaserte utdanningene.

3. Forskningsrådets rolle i et velfungerende forskningssystem

- I utkast til strategi som er sendt på høring gis det inntrykk av at Forskningsrådet ønsker å innta en bredere rolle i samfunnet. Forskningsrådet beskriver seg selv ikke bare som en bevilgende myndighet, men har ambisjoner om å være en forsknings- og innovasjonsaktør, en synlig samfunnsaktør, en strategisk investor og en kunnskapsbasert rådgiver. Slik rollen som samfunnsaktør og rådgivningsfunksjonen er beskrevet signaliserer dette en meget vid og generell rolleforståelse. Det er uheldig og skaper uklarhet om hva Forskningsrådet ser som sine kjerneoppgaver og hvordan rollen fortolkes. Utkast til strategi har målformuleringer som ikke tydelig markerer Forskningsrådets kjerneoppgaver og rolle i et forskningssystem, men signaliserer en rolle som samfunnsreformator eller generell pådriver for endring og omstilling i økonomi og samfunn. UiO mener at Forskningsrådet bør ha en fokusert strategi som retter oppmerksomheten mot et forskningsråds kjerneoppgaver –hvordan

forskningsrådet vil sikre, røkte og videreutvikle nasjonale konkurransearenaer for finansiering av forskning av høy kvalitet og forskningsbasert innovasjon. Her er det flere utfordringer som burde være i kjernen av det ansvaret Forskningsrådet har i forvalte ressurser til forskning og forskningsbasert innovasjon, på tvers av sektorgrenser og nasjonale grenser.

- Likeledes er det behov for å være tydelige på hva som er Forskningsrådets grenseflate overfor universitetene. Samhandling mellom Forskningsrådet og forskningsinstitusjonene er viktig for å få til et velfungerende forsknings- og innovasjonssystem. Forskningsrådet har et nasjonalt ansvar i et forsknings- og innovasjonssystem, men har også en betinget rolle i styringssystemet for UH-sektoren gjennom finansieringsordningene. Omtalen av forskningsrådets rolleforståelse og arbeid med forskningskvalitet bør også klart signalisere rollefordelingen mellom Forskningsrådet og universitetene, og grensene som akademisk frihet og ansvar setter og hva som ikke faller inn under Forskningsrådets ansvarsområde, men er UH-institusjonens domene.
- For øvrig støtter vi helhjertet opp om Forskningsrådets klare ambisjon om være en tydelig, aktiv og kompetent aktør på EUs forsknings- og innovasjonspolitiske arenaer. Dette kommer til å bli en særdeles viktig rolle Forskningsrådet skal fylle de kommende fem årene.

4. HUMSAM

- Som strategien påpeker ved å innlede med bærekraftsmålene, innebærer bærekraftig utvikling og et grønt skifte omfattende samfunnsendringer. Dette fordrer en sentral rolle for forskning innen HUMSAM (herunder humaniora, jus, samfunnsvitenskap, utdanningsvitenskap og teologi) for å lykkes. HUMSAM bør derfor ha en sentral rolle i ordleggingen av samtlige strategiske områder, og ikke henvises til en sekundær rolle som påklistret ettertenksomhet, slik det nå fremstår eksempelvis under det tematiske området Hav.
- Strategiens manglende omtale av humaniora harmonerer ikke med regjeringens vedtatte politikk om oppfølging av Humaniora-meldingen, som eksplisitt forventer at humaniora bidrar i møtet med de store samfunnsutfordringene. Videre er den rettslige konteksten helt fraværende i strategien. Jussen har betydning ved at den setter grenser som utviklingen må skje innenfor. Strategien bør benytte anledningen som både LTP og Humaniora-meldingen gir til å løfte disse sentrale fagfeltene. Å løfte fram humaniora sammen med samfunnsvitenskap vil også være konsistent med det norske

forskningspolitiske myndigheter har frontet overfor EU i utformingen av Horisont Europa.

5. Perspektiver som bør forsterkes i strategien: Kjønnsperspektiver og forskningsetikk og –integritet

- Strategien sier lite om kjønnsperspektivet. Under «Bærekraftig utvikling» nevnes det at «kjønnsperspektiver må integreres der det er relevant» - dette er vagt og lite forpliktende, og heller ikke koblet opp mot Forskningsrådets egen «Policy for kjønnsbalanse og kjønnsperspektiver i forskning og innovasjon». Kjønnsperspektivet bør ikke være ad hoc, men integreres som en regel. Gevinstene og behovet for kjønnsbalanse bør presiseres gjennomgående i strategien.
- Begrepene «etikk» eller «etisk» forekommer overhodet ikke i dokumentet. Det er naturlig og forventet at forskningsetikk og –integritet med underliggende perspektiver omtales i en forskningsstrategi fra Norges forskningsråd anno 2020. Forskningsintegritet er både en helt sentral del av forskningskvalitet og en forutsetning for å kunne «vinne den kampen vi ikke har råd til å tape».

For øvrig viser vi til de detaljerte kommentarene som er gitt i nettskjemaet.

Med hilsen

Svein Stølen
rektor

Arne Benjaminsen
Universitetsdirektør

Dette dokumentet er godkjent elektronisk ved UiO og er derfor ikke signert.

Kopi til:
Kunnskapsdepartementet
Fakulteter, sentre, muséer
Universitetsbiblioteket
UiO:Energi
UiO:Livsvitenskap

Strategi for Norges forskningsråd

2020-2024

Forskningsrådet er den nasjonale organisasjonen for finansiering av forskning og eksperimentell utvikling (FoU) og FoU-støttet innovasjon. Forskningsrådet skal være en markert forsknings- og innovasjonsaktør nasjonalt og internasjonalt, en strategisk investor, en synlig og inkluderende samfunnsaktør og en kunnskapsbasert rådgiver. Gjennom disse rollene skal vi legge til rette for utviklingen av sterke forsknings- og innovasjonsmiljøer som hevder seg i den internasjonale konkurransen - kunnskapsmiljøer som skaper innsikt, bidrar til verdiskaping og til å løse de store bærekraftsutfordringene Norge og verdenssamfunnet står ovenfor.

Skal vi lykkes med å begrense global oppvarming og tap av naturmangfold, vil det kreve raske og omfattende samfunnsendringer. Nasjonalt er det behov for å diversifisere økonomien. Norge er for avhengig av olje og gass, og trenger tydelig omstilling mot nye fremtidsrettede næringsmuligheter - ikke bare for å sikre økonomisk og miljømessig bærekraft, men også for å ivareta god helse og velferd for samfunnet og den enkelte. Fremover vil mestring, bruk og utvikling av digitale teknologier i stadig større grad være avgjørende for verdiskaping og konkurranseevne. Digitale verktøy vil være tilgjengelig for svært mange formål, og spille en stadig økende rolle i samfunnet. Det vil skje en grunnleggende transformasjon av hva mennesker arbeider med, hvordan vi arbeider, og hvordan vi lever og kommuniserer. Samtidig ser vi at en befolkning som lever lenger, kombinert med økonomisk vekst vil gi økt press på naturressursene og velferdsstaten.

Økt globalisering har vært et viktig premiss for økonomisk vekst og internasjonalt samarbeid, men møter motstrømninger i form av geopolitisk instabilitet, konflikter og nye handelsbarrierer som konsekvens av økt proteksjonisme. Demokratiet møter også utfordringer. Populistiske strømninger, uro over reformer, ulikhet, fremmedfrykt og migrasjon setter demokratiske politiske systemer under press. Økt innsats for å motvirke ulikhet vil være et viktig motsvar. Sosial inkludering, faktabasert debatt, bred politisk deltagelse og lik tilgang til muligheter bidrar til å gjøre samfunn mer robuste.

De globale bærekraftsutfordringene vil spille en stadig viktigere rolle i forsknings- og innovasjonssystemet. Store forsknings- og innovasjonssatsinger med klart definerte mål og tidsrammer, som involverer bredt og tar i bruk et bredt spekter av virkemidler bør prøves ut i økt grad. Det er behov for bedre tilrettelegging for samarbeid på tvers av fag, sektorer, finansieringskilder og land, og for i høyere grad å se grunnforskning, anvendt forskning, innovasjon og verdiskaping i sammenheng. Det er en generell trend i mange deler av verden at forskning og innovasjon blir mer åpne prosesser med involvering av et stadig bredere sett av aktører. Samtidig krever bærekraftsutfordringene samarbeid med forsknings- og innovasjonsmiljøer også i land som ikke har samme åpenhet i disse prosessene.

Forskningens søken etter innsikt er grunnleggende og verdifull i seg selv. Fri kunnskapsutvikling er en forutsetning for et fritt og åpent samfunn som bygger på grunnleggende menneskerettigheter. Samtidig er den akademiske friheten under angrep i mange land og tilliten til vitenskapen utfordres. Det er behov for å kjempe for respekten for kunnskap, for forskningens uavhengighet, og for sterke, uavhengige akademiske institusjoner. Det er en kamp vi ikke har råd til å tape.

Det er innenfor disse rammene Forskningsrådet har utviklet målbildet for organisasjonens arbeid de neste fem årene:

For å realisere målene, vil Forskningsrådet i denne strategiperioden:

- Drive aktiv porteføljestyring
- Tilrettelegge for gjennomslag i Horisont Europa
- Synliggjøre resultater
- Ta hele landet i bruk for omstilling
- Drive frem store tverrgående satsinger
- Gi klare råd

Som et ledd i arbeidet med å utvikle store tverrgående nasjonale forsknings- og innovasjonssatsinger vil Forskningsrådet i 2020 sette i gang en bred, fremtidsrettet prosess med formål å identifisere hva som særlig bør være Norges satsingsområder fremover. Resultatet av en slik prosess vil både danne grunnlag for Forskningsrådets innspill til revisjon av Langtidsplan for forskning og høyere utdanning og til vårt eget interne arbeid med videreutvikling og målretting av våre satsinger.

Mål

Forskningsrådet har tre hovedmål for strategiperioden: bærekraftig utvikling, grensesprengende forskning og innovasjon, og fornyelse i næringsliv og offentlig sektor. Disse speiler de tre hovedmålene i Langtidsplan for forskning og høyere utdanning og hovedmålene for EUs forsknings- og innovasjonssatsing Horisont Europa. Gjennom strategien staker vi ut kursen for hvordan Forskningsrådet skal innrette sin innsats for å oppnå myndighetenes mål for forskning og innovasjon. Et velfungerende forsknings- og innovasjonssystem er en nødvendig forutsetning for å realisere målene. Forskningsrådet skal bringe forsknings- og utdanningsmiljøene, næringslivet, offentlig sektor og sivilsamfunnet sammen i kreative samarbeidskonstellasjoner som gir grensesprengende forskning og innovasjon, og som bidrar til fornyelse og bærekraftig utvikling.

Bærekraftig utvikling

Bærekraftsmålene vedtatt av FN i 2015 er verdens felles arbeidsplan for bærekraftig utvikling; for å utrydde fattigdom og sult, skape bedre helse og bedre utdanning for alle, bekjempe ulikhet og stoppe miljø- og klimaendringene innen 2030. Norge har gode forutsetninger for å bidra aktivt i den internasjonale dugnaden for å nå målene. Vi har et godt utbygd forsknings- og utdanningsystem, kunnskapsmiljøer som er verdensledende på relevante områder, god forskningsinfrastruktur og høy deltakelse i internasjonalt forsknings samarbeid. Vi har en velutviklet offentlig sektor og et internasjonalt orientert næringsliv med høy kompetanse på viktige områder der bærekraftsmålene vil gi verdiskapingsmuligheter.

Skal forsknings- og innovasjonsinnsatsen bidra effektivt til å løse de store bærekraftsutfordringene må vi tenke nytt. Enkelttiltak er ikke tilstrekkelig. Endringer på systemnivå er nødvendig og krever eksplisitt styring og målrettede endringsprosesser. Det er behov for en miks av virkemidler som understøtter hverandre: Forskning, innovasjon, reguleringer, økonomiske insentiver, etc. må trekke i samme retning og legge til rette for nødvendige gjennombrudd.

Forskningsrådet skal eksperimentere med nye finansieringsinstrumenter for forskning og innovasjon, og med nyskapende kombinasjoner av eksisterende instrumenter for å møte de store samfunnsutfordringene. Nye samarbeidskonstellasjoner må utforskes og utnyttes på tvers av land, fag, sektorer og finansieringskilder. Generelt må det gis større rom for eksperimentering, og for testing, læring og oppskalering av velfungerende løsninger.

Forskningsrådet skal legge til rette for at forskning og innovasjon gjennomføres på en samfunnsansvarlig måte. Det innebærer at man involverer brukere, forsøker å forutse langsiktige samfunnsmessige konsekvenser - også eventuelle utilsiktede sideeffekter - av innsatsen, utforsker dilemmaer, og tilpasser aktivitetene ut fra læring underveis. Kjønnsperspektiver må integreres der det er relevant.

Bærekraftsmålene skal nås innen 2030. Det haster med å videreutvikle det nasjonale og internasjonale forsknings- og innovasjonssamarbeidet for å nå målene. Samtidig gir bærekraftsmålene konkrete verdiskapingsmuligheter for norsk næringsliv, og retning og fokus for fornyelsesarbeidet i norsk offentlig sektor.

Forskningsrådet skal innrette sin innsats for å oppnå:

- 1. Økt internasjonalt forsknings- og innovasjonssamarbeid om globale bærekraftsutfordringer hvor Norge har særlige forutsetninger for å gjøre en forskjell**
- 2. Nyskapende forskning- og innovasjonsinnsats for bærekraft på tvers av fag, sektorer og finansieringskilder**
- 3. Samfunnsansvarlig forskning og innovasjon**

Grensesprengende forskning og innovasjon

Norske forsknings- og innovasjonsmiljøer må bidra til å flytte forskningsfronten. Det krever målrettede investeringer i oppbyggingen av sterke kunnskapsmiljøer og sterke miljøer som kombinerer forskning og innovasjon. Det er avgjørende for å sikre at Norge er attraktivt for investeringer fra et stadig mer kunnskapsbasert og globalt orientert næringsliv, og for evnen til å finne løsningene som kan bidra til et bærekraftig samfunn på lang sikt.

Forskningsrådet skal tilby velfungerende konkurransearenaer som bygger forsknings- og innovasjonsmiljøer av høy kvalitet som når opp i den internasjonale konkurransen om talenter og midler. Historisk har det vist seg at grensesprengende resultater ofte springer ut av dynamiske miljøer som samarbeider om bredt definerte problemstillinger på tvers av disiplinære skillelinjer, med tilgang til fleksibel finansiering. Gjennom åpne og tematiske arenaer og gjennom internasjonale

finansieringssamarbeid, skal Forskningsrådet tilby slik fleksibel finansiering, tilpasset de forskjellige stadiene i forskerkarrieren.

En karriere i akademien må være attraktiv for de beste forskerne. Bare slik kan vi opprettholde kvaliteten på forskningen. Konkurransen om forskertalentene er global og økende. Forutsigbarhet i finansiering og utsikter til fast jobb øker attraktiviteten knyttet til en karriere i akademien. Samtidig må karriereløpet åpne for god mobilitet mellom akademien og nærings- og samfunnsnivå. Forskningsrådets virkemidler skal stimulere institusjonenes arbeid med rekruttering og en karriereutvikling som fremmer kjønnsbalanse og mangfold i forsknings- og innovasjonssystemet.

Forskningsrådet og flere norske institusjoner har signert DORA-erklæringen, som innebærer at vi implementerer en ny forståelse av forskningskvalitet. DORA-erklæringen skal gi en bredere tilnærming til hva som vurderes ved tildeling av forskningsmidler, og i større grad speile bredden i forskningsaktiviteten - online verktøy, datasett, Open Science-praksis, - og ikke bare tradisjonell publisering. Forskningsrådet skal gjennom sin virksomhet bidra til økt soliditet i og reproducerbarhet av forskningsresultater, både for å sikre at samfunnet får mest mulig nytte av forskningsinvesteringene og for å øke befolkningens tillit til forskning.

For å kunne løse fremtidens kjente og ukjente samfunnsutfordringer, må Forskningsrådet evne å støtte særlig kreativ og grensesprengende forskning med potensial for store fremskritt og innovasjoner som skaper gjennombrudd. Det kan imidlertid være vanskelig for slik forskning å vinne frem i konkurranse med mer inkrementelle prosjekter, da de mer radikale prosjektene ofte kan oppfattes som for risikable. Dedikerte virkemidler for fremragende, banebrytende forskning og radikal, dristig innovasjon kan dermed være nødvendig.

Forskningsrådet skal innrette sin innsats for å oppnå:

- 1. Velfungerende åpne arenaer for nysgjerrighetsdrevet forskning og innovasjon**
- 2. Strategiske satsinger som flytter forsknings- og innovasjonsfronten**
- 3. Attraktiv karriereutvikling for talentfulle forskere**
- 4. Effektive insentiver for særlig dristig forskning og innovasjon med høy risiko og stort potensial**

Fornyelse i næringsliv og offentlig sektor

Det er behov for et taktskifte i forsknings- og innovasjonsinnsatsen i og for næringsliv og offentlig sektor. Den norske økonomien må diversifiseres, nye næringsmuligheter må identifiseres og videreutvikles for å redusere avhengigheten av olje og gass. Fremover vil mestring, bruk og utvikling av digitale teknologier i stadig større grad være avgjørende for omstilling og konkurranseevne. Samtidig krever de store bærekraftsutfordringene betydelige samfunnsendringer, der både offentlig sektor og næringsliv må bidra.

Norsk næringsliv og offentlig sektor innoverer mye, men arbeidet bygger ikke i tilstrekkelig grad på forskning. Innovasjonsarbeidet er i for stor grad erfaringsbasert og involverer fortrinnsvis samarbeid med partnere som deler de samme problemene og erfaringene. Slik innovasjon er effektiv for å gjennomføre mindre, inkrementelle endringer og innovasjoner, men studier viser at for å skape mer radikale endringer er forskningsbasert innovasjon mest effektivt.

Utviklingen i norsk næringsliv er positiv i så måte; det forskes stadig mer. Imidlertid er innsatsen ujevnt fordelt, og noen næringer er langt mer forskningsintensive enn andre. Gjennom bredden i våre virkemidler skal Forskningsrådet sørge for at næringslivet i hele landet, på tvers av næringer, tar forskningsbasert kunnskap og teknologi i bruk for å utvikle nye verdiskapingsmuligheter. Vi skal også legge til rette for at forskningsinnsatsen i større grad skaper nye næringsmuligheter og utvikler nye norske fortrinn mer direkte gjennom effektive insentiver og støtteordninger for kommersialisering fra forskning. Samtidig skal Forskningsrådet investere målrettet for å videreutvikle områder med god global konkurransekraft.

Forskning- og innovasjonsinnsatsen i offentlig sektor er i likhet med næringslivet svært ujevnt fordelt. En særegen utfordring er at det i offentlig sektor er få insentiver til forskning, til spredning av nye innovative løsninger, og dermed til å implementere nye løsninger i større skala. Et ytterligere problem er at dagens forskningsinnsats ikke er godt nok innrettet mot de brede kunnskapsbehovene og velferdsutfordringene som kommunale, regionale og statlige aktører har.

Samtidig er næringslivet helt avhengig av en velfungerende og innovativ offentlig sektor, og offentlig sektor er avhengig av godt samspill med næringslivet i utviklingen av nye løsninger. Offentlig sektor kan spille en langt mer proaktiv rolle som tilrettelegger for innovasjon i nærings- og samfunnsliv gjennom verktøy som innovative offentlige anskaffelser. Offentlig sektor sitter også på omfattende datasett som, hvis de tilgjengeliggjøres bedre for forskning, har stort potensial for å danne grunnlag for fornyelse i nærings- og samfunnsliv. Forskningsrådet skal tilby virkemidler som legger til rette for godt samarbeid innad i offentlige virksomheter og godt samarbeid mellom offentlige virksomheter og næringslivs- og forskningsaktører.

Forskningsrådet skal innrette sin innsats for å oppnå:

- 1. Et næringsliv i hele landet som utnytter forskningsbasert kunnskap og teknologi for omstilling**
- 2. Et kunnskapsbasert nytt næringsliv**
- 3. En offentlig sektor som fornyer seg gjennom forskningsstøttet innovasjon og som tilrettelegger effektivt for innovasjon i nærings- og samfunnsliv**
- 4. God tilgjengeliggjøring og utnyttelse av offentlige data for forskning og innovasjon**

Velfungerende forsknings- og innovasjonssystem

Forskningsrådets ambisjon er at vi - gjennom strategisk bruk av bredden i våre virkemidler – understøtter fremtidsrettede forsknings- og innovasjonssystemer som bringer forsknings- og utdanningsmiljøene, næringslivet, offentlig sektor og sivilsamfunnet sammen i kreative samarbeidskonstellasjoner. Samarbeidene må karakteriseres ved god utnyttelse av de ulike aktørenes egenart og samspillet dem imellom, effektiv utnyttelse av teknologi, tette bånd til relevante internasjonale aktører og god tilgang til forskningsinfrastruktur av svært god kvalitet. Vi skal kontinuerlig ha et blikk for hvordan vi best kan videreutvikle og forbedre forsknings- og innovasjonssystemene internasjonalt, nasjonalt, regionalt og sektorielt, med spesielt fokus på bærekraft, fremtidig verdiskaping, og forskning av høy kvalitet.

Godt internasjonalt samarbeid er en forutsetning for velfungerende forsknings- og innovasjonssystem. Økende forskningskostnader og reduserte nasjonale forskningsbudsjetter gir økt behov for internasjonalt samarbeid om forskningsressursene. For å legge til rette for at nasjonale og internasjonale finansieringskilder samspiller godt, inngår det internasjonale arbeidet som en integrert del av alle deler av Forskningsrådets virksomhet. EUs forsknings- og innovasjonsmidler vektlegges spesielt, og en sentral oppgave er å mobilisere og dyktiggjøre norske forskningsmiljøer for deltagelse i EUs konkurransearenaer. Med oppstart av Horisont Europa i 2021, er ambisjonen at 2,5 prosent av midlene tilfaller norske aktører.

Forskningsrådet skal bidra til åpen forskning. Det innebærer at forskningsartikler skal kunne leses av alle, og at forskningsdata, metoder, modeller og kildekode som ligger til grunn for forskningsresultater skal tilgjengeliggjøres bredt. Åpen forskning endrer hvordan forskning læres og utføres, hvordan kunnskap deles, og hvordan forskning vurderes og meritteres. Økt åpenhet kan bidra til økt tillit til forskning, mer relevante resultater, flytting av forskningsfronten og radikale innovasjoner i næringsliv og offentlig sektor. Forskningsrådet skal være en sentral tilrettelegger for å realisere disse mulighetene.

Målsettingen om åpen tilgang til offentlig finansierte forskningsdata vil kreve betydelige investeringer i elektronisk infrastruktur og sikker lagring. Forskningsrådet skal sørge for effektivt samarbeid om kostbar forskningsinfrastruktur. Våre infrastrukturinvesteringer skal bidra til strategisk

fokus og faglig konsentrasjon i forskningen, og sørge for at ressursene åpnes for alle relevante forskningsmiljøer og næringer i hele landet.

Forskningsrådet skal innrette sin innsats for å oppnå:

- 1. Effektivt samspill mellom utdanning, forskning og innovasjon**
- 2. Høy deltagelse i internasjonalt forskningssamarbeid**
- 3. Åpne forsknings- og innovasjonsprosesser som muliggjør god tilgang til og enkel verifisering av resultater**
- 4. Relevant, oppdatert og bredt tilgjengelig forskningsinfrastruktur**

Strategiske områder

Forskningsrådet har definert fem strategiske områder som krever en tydelig satsing i strategiperioden. Områdene er i stor grad sammenfallende med de langsiktige prioriteringene i Regjeringens langtidsplan for forskning og høyere utdanning. Forskningsrådet skal – gjennom både våre åpne og tematiske arenaer og gjennom internasjonale finansieringssamarbeid – investere i forskning og innovasjon som gir:

- Rene og rike hav og konkurransedyktige havnæringer
- Rask overgang til et grønt samfunn og utvikling av et konkurransedyktig grønt næringsliv
- Bærekraftig digital transformasjon og teknologisk utvikling av samfunnet
- Nyskapende helsetjenester og god tilpasning av velferdsstaten til demografiske endringer
- Robuste og inkluderende samfunn

Hav

Havet har et stort potensial for å bidra til bærekraftige løsninger på verdens mat- energi- og transportbehov. Norge har verdensledende havnæringer innenfor petroleum, havbruk, fiskeri og skipsfart. Dette er også områder der norske forskningsmiljøer står svært sterkt. Samtidig er havet et av de mest underutforskede områder av naturen.

Det er store næringsmuligheter knyttet til havet, men havet er også under enormt press som følge av endringer i klima, forurensning og økt utnyttelse av marine ressurser. Mindre isutbredelse i polare områder medfører økt geopolitisk oppmerksomhet knyttet til havområdene i nord og åpner for økt ressursutnyttelse og nye transportveier. Norges posisjon gjør at vi må ta et særlig ansvar for en kunnskapsbasert utvikling i nordområdene, spesielt knyttet til miljø, konsekvenser av klimaendringer og en bærekraftig næringsutvikling.

Norge er en viktig bidragsyter til kunnskap om havet og dermed også til at den globale havøkonomien kan drives på en bærekraftig måte. Det er behov for å utnytte og videreutvikle denne kunnskapen gjennom effektivt forskningssamarbeid mellom næringsliv, forskning og forvaltning nasjonalt og internasjonalt. For å lykkes må en større andel av de nasjonale forskningsmidlene på feltet tildeles gjennom åpen nasjonal konkurranse, og insentivene for internasjonalt samarbeid må styrkes. Forskningsrådet skal være en pådriver for økt internasjonal innsats gjennom FNs havforskningstiar.

Havnæringene skal bidra til grønn vekst og til lavutslippssamfunnet, og løsninger som reduserer næringenes miljøbelastning har store verdiskapingsmuligheter. Forskning for å fremme klima- og miljøvennlig næringsvirksomhet på havet må styrkes. Dette vil være avgjørende for videreutviklingen av en konkurransedyktig og bærekraftig havbruksnæring. Norge har forutsetninger for å erobre viktige deler av markedet innen områder som teknologi for bærekraftig havbruk, havvind, CO₂-lagring under havbunnen, reduserte utslipp fra olje- og gassproduksjon, og grønn skipsfart og maritime operasjoner.

Høsting av havet er grunnleggende avhengig av et rent og rikt hav. Forskningsrådet skal legge til rette for utvikling av god kunnskap om marine økosystemer og bærekraftig utnyttelse av disse. Vi skal finansiere kunnskapsutvikling om hvordan summen av forskjellige typer forurensning som miljøgifter og plast påvirker livet i havet og sjømaten. Slik kunnskap er en forutsetning både for å sikre bærekraftige hav og for å sikre kunnskapsbaserte og bærekraftige havnæringer. Innsatsen må inkludere både grunnforskning og næringsrettet forskning, og samfunnsfaglige, humanistiske og juridiske perspektiver må i større grad inngå i forskningen på feltet.

Forskningsrådet skal investere i forskning og innovasjon for å oppnå:

- 1. God kunnskap om marine økosystemer**
- 2. Bærekraftig bruk av havet**
- 3. Rene hav og trygg sjømat**
- 4. Konkurransedyktige norske havnæringer**

Grønt skifte

Skal vi lykkes med å begrense global oppvarming til 1,5 grader, vil dette kreve raske og omfattende samfunnsendringer. På sikt bør det bety en betydelig reduksjon av tilbud av og etterspørsel etter fossil energi. Dette gir en olje- og gassseksportør som Norge utfordringer, men også store muligheter. Norge har en sterk posisjon innenfor mange av forsknings- og innovasjonsområdene av betydning for å nå ambisiøse klimamål, og norsk teknologi har forutsetninger for å ta internasjonale markedsandeler og bidra til utslippskutt globalt. Dette er samtidig områder med sterk internasjonal konkurranse, og skal vi lykkes vil det kreve en opptrapping av forsknings- og innovasjonsinnsatsen.

Det er også behov for utvikling av mer kunnskap for å forstå effektene av klimaendringene på natur og samfunn og for å tilpasse oss stigende temperaturer og værendringene dette fører med seg. Verden har allerede blitt en grad varmere og estimater viser at innen 2030 vil verden være minst en og en halv grad varmere enn i pre-industriell tid. Overgang til en sirkulær økonomi med bærekraftig produksjon, tjenesteyting og forbruk vil være et avgjørende grep for å sikre et mer klimavennlig samfunn.

I tillegg er det behov for en sterk forskningsinnsats rettet mot et bredere sett av miljøtrusler enn klima. Rapporten fra FNs naturpanel viser at tapet av naturmangfold akselererer, og et høyt antall av jordens arter er truet av utryddelse. Arealbruk og omdisponering av areal til for eksempel vei- og boligbygging, industri og næringsformål er den faktoren med størst innvirkning på naturmangfoldet på land. Forurensning, i form av plast og miljøgifter, er andre faktorer med negativ påvirkning på miljøet lokalt og globalt.

Forskningsrådet skal ha effektive og målrettede virkemidler med formål å legge til rette for omstilling og tilpasning til miljø- og klimaendringene. Det er behov for forskning og innovasjon som løfter seg fra isolerte til mer helhetlige tilnærminger, fra verdikjeder til sirkulære løp, fra avfall til restråstoff og fra fossile til ikke-fossile løsninger. Samtidig trengs det forskning på behovene for samfunnsendringer, inkludert endringer i forbruk og levevis. Bredden i Forskningsrådets satsinger skal legge et bærekraft-perspektiv til grunn, på tvers av fagdisipliner og temaområder.

Forskningsrådet skal investere i forskning og innovasjon for å oppnå:

- 1. Rask overgang til lavutslippssamfunnet og effektiv tilpasning til klimaendringene**
- 2. En sirkulær økonomi med bærekraftig produksjon, tjenesteyting og forbruk**
- 3. Bærekraftig forvaltning av miljø, ressurser, natur og arealer**
- 4. Et konkurransedyktig næringsliv som leverer grønne energi-, klima- og miljøløsninger til globale markeder**

Helse og velferd

Økende levealder og lave fødselstall fører til at andelen eldre i befolkningen vil øke kraftig i årene som kommer. Dette setter velferdssamfunnet under press, både ved at behovet for helse- og omsorgstjenester øker og ved at hver yrkesaktiv må forsørge flere som står utenfor arbeidslivet.

Til tross for store medisinske framskritt har vi ikke klart å redusere dårlig helse i de siste leveårene. For øyeblikket lever europeere to tiår med en eller flere sykdommer. Det vil ikke være mulig å gi helse- og omsorgstjenester på dagens nivå uten vesentlige endringer i tjenestene og måten de organiseres på, langt mindre å bedre tjenestene på viktige områder. Det vil rett og slett ikke være nok arbeidskraft til å utføre oppgavene. Det må utvikles velferdsløsninger og -teknologi som i langt større grad gjør de eldre i stand til å leve selvstendige liv til høy alder. Det er behov for å investere i forskning og innovasjon som underbygger helsefremmende faktorer og forebygging – som trygt og riktig kosthold og fysisk aktivitet, samt forskning på sykdommer som rammer de eldre.

Norge har høy yrkesdeltagelse sammenlignet med andre OECD-land. For å sikre at dette vedvarer til tross for demografiske endringer er det behov for å investere i forskning som kan bidra til at folk står lengre i arbeid og til å redusere tidlig uførhet, redusere sykefravær, redusere deltid, og hindre frafall i skolen.

På helsefeltet gir utviklingen innen kunstig intelligens og genteknologi nye muligheter innenfor persontilpasset medisin. Forskningsrådet skal legge til rette for kunnskapsutvikling og innovasjon knyttet til persontilpasset medisin og utprøvende behandling. Videre skal vi arbeide for bedre og enklere utnyttelse av de store dataressursene i helsesektoren. Det må satses tungt på bedre forsknings- og innovasjonssamarbeid mellom næringsliv, helsesektor og forskning - både for å møte helseutfordringene og for å styrke helsenæringene.

Forskningsrådet skal investere i forskning og innovasjon for å oppnå:

- 1. Nyskapende helsetilbud**
- 2. Sterke konkurransedyktige helsenæringer**
- 3. Høy yrkesdeltagelse**
- 4. God tilpasning til en økende andel eldre og lave fødselstall**

Teknologi og digitalisering

De fleste innovasjoner i dag er produkter og prosesser basert på digitale teknologier og digitalisering. Tradisjonelle norske bedrifter digitaliserer hele sin verdikjede og definerer seg som teknologibedrifter, uavhengig av bransje. Takket være nye teknologiske løsninger har data blitt lett å samle inn, lagre og bearbeide. Dette har ført til enorme mengder med heterogene data om hvert individ i samfunnet, noe som gir store muligheter og utfordringer. Data er en driver for forskning og innovasjon, og gir grunnlag for persontilpassede løsninger, nye tjenester, lavere produksjons- og tjenestekostnader, utvisking av grensene mellom tjenester og produkter, og automatisering og kvalitetssikring av prosesser.

Den raske utviklingen av kunstig intelligens den senere tid har i stor grad vært et resultat av de store mengdene med tilgjengelig data kombinert med en kraftig økning av prosesseringskapasitet. Samtidig er metodene som brukes i dag basert på algoritmer som er flere tiår gamle, og det er et stort behov for ny kunnskap, nye metoder og nye verktøy. Framskritt i denne retningen vil være avgjørende for en vellykket digital transformasjon av samfunnet, som må baseres på et solid fundament formet av forskning og innovasjon.

Informasjonsteknologi, nanoteknologi og bioteknologi er felt i rask utvikling og kan gi banebrytende forskningsgjennombrudd og innovasjoner. Disse kan i sin tur gi nye muligheter for verdiskaping og næringsutvikling og utgjøre viktige bidrag til å løse bærekraftsutfordringene. Samtidig kan de nye teknologiene også ha uheldige konsekvenser, og nye metoder for å identifisere, hindre og korrigere negative effekter av teknologiutviklingen må gis økt oppmerksomhet.

Norsk næringsliv og offentlig sektor må utnytte mulighetene som ligger i teknologiutviklingen og en intensiv forsknings- og innovasjonssatsing på digital transformasjon er essensielt for å lykkes. For å kunne høste gevinstene av digitalisering og nye teknologier kreves det betydelige investeringer i grunnleggende forskning og generell kompetanseheving. Fagmiljøene på feltet må settes i stand til både å svare på etterspørsel etter flere kandidater av høy kvalitet og samtidig sørge for solid og banebrytende forskning.

Forskningsrådet skal investere i forskning og innovasjon for å oppnå:

- 1. Forskningsbasert digital transformasjon og teknologisk utvikling av samfunnet**
- 2. Kunnskapsutvikling, verdiskaping og omstilling basert på informasjonsteknologi, nanoteknologi og bioteknologi**
- 3. Teknologiutvikling som rettes inn mot å løse de globale bærekraftsutfordringene**
- 4. Næringsutvikling basert på digital teknologi og nye forretningsmodeller**

Samhørighet og globalisering

Demokratier i hele verden står overfor en rekke utfordringer, som for eksempel urettmessig innblanding i politiske valg gjennom digitale medier, populistiske partier, økende tro på at autoritære systemer er godt egnet til å løse store samfunnsutfordringer, og uro over reformer og ulikhet. Det er behov for økt kunnskap om forutsetningene for et robust demokrati.

Norge har i lang tid vært preget av små forskjeller i levekår, og de økonomiske ulikhetene er fortsatt mindre enn i andre land. I løpet av de senere årene har de likevel økt. Innvandring og store endringer i arbeidslivet, blant annet som følge av digitalisering, vil kunne endre dagens samfunn radikalt. Hvis vi ikke lykkes med integreringen, og ikke klarer å utvikle en kompetansepolitikk for et arbeidsliv i rask endring, risikerer vi økt ulikhet og utenforskap. Dette vil svekke den sosiale tilliten og samhørigheten som er fundamentet velferdssamfunnet og legitimiteten til våre demokratiske institusjoner bygger på. Økt kunnskap om forutsetningene for et inkluderende og likestilt samfunn er nødvendig for å motvirke en slik utvikling.

Globalisering, teknologisk utvikling, økonomisk samhandling og migrasjon gir store muligheter, men kan samtidig medføre usikkerhet og risiko for alvorlige hendelser. Det er behov for å sikre kritisk samfunnsinfrastruktur mot alvorlige naturhendelser, globale helsetrusler, svikt i energi- eller matforsyning eller tilsiktede handlinger som terrorisme, sabotasje og kriminalitet.

God innsikt i globale endringsprosesser nødvendig, både for å sikre vår evne til å videreutvikle den norske samfunnsmodellen og for å kunne påvirke den globale utviklingen. Vi beveger oss fra en unipolar til en multipolar verdensorden. Et lands innflytelse bestemmes ikke kun av faktorer som befolkningsstørrelse, BNP eller militære investeringer. Ingen land kan løse de globale bærekraftsutfordringene alene, og et lands innflytelse vil i økende grad avhenge av dets evne til å påvirke andre lands handlinger og å samarbeide godt globalt.

Forskningsrådet skal investere i forskning og innovasjon for å oppnå:

- 1. Et robust demokrati**
- 2. Et inkluderende og likestilt samfunn**
- 3. Effektiv forebygging og håndtering av trusler mot kritisk samfunnsinfrastruktur**
- 4. God innsikt og innflytelse i avgjørende globale endringsprosesser**

MØTEREFERAT

Møte: IDF-møte

Dato: 16.04.2020

Saksnr.: 2020/474

Til stede:

Fra arbeidsgiversiden:

Arne Benjaminsen, Irene Sandlie, Tove Kristin Karlsen, Svein Stølen, Johan Løberg Tofte, Berit Hernes Bakke, Kristel M. J. Skorge, Bente H. Strand, Lars Oftedal, Lill R. Mardal, Liv-Marit Davidsen, Birte Koteng (referent)

Fra arbeidstakersiden:

Belinda E. Skjøstad (Forskerforbundet), Cecilie W. Lilleheil (Forskerforbundet), Ingunn Skjerve (Forskerforbundet), Tina Næss (Akademikerne), Olav S. Kyrvestad (Akademikerne), Natalia Zubillaga (NTL), Marianne Midthus Østby (NTL), Asle Fredriksen (Parat), Hege Lynne (HVO), Thomas Aulin (vara HVO), Simon Ødegaard (LHVO LOS)

1. Sakskart til universitetsstyret – informasjon

Universitetsdirektøren gikk gjennom tentativt sakskart til Universitetsstyremøte 5. mai.

NTL ønsket å vite hvorfor sak om status for livsvitenskap skal behandles i lukket møte. Arbeidsgiver svarte at det skyldes at saken blant annet omhandler kontraktuelle forhold som gjør at det kan bli gitt informasjon som bør gis i lukket møte

2. Status for beredskapssituasjonen – informasjon

Seniorrådgiver ved Enhet for HMSB, Johan Tofte Løberg, informerte om at beredskapsarbeidet ved UiO nå i større grad blir håndtert i linjen.

Universitetsdirektøren informerte om status knyttet til bruk av UiOs lokaler for enkelte ansattgrupper og retningslinjer for smittevern som følger av dette. Det ble informert om at det er satt i gang et arbeid med å få oversikt over den økonomiske situasjonen UiO er i som en konsekvens av nedstengningen.

Personaldirektøren orienterte om planleggingen av åpning av universitetets barnehage.

Parat påpekte at teknisk-administrative ikke er inkludert i beskrivelsen av hvilke ansattgrupper som kan få tilgang til UiOs bygg i henhold til retningslinjene. De uttrykte også bekymring for at enhetene vil tolke retningslinjene for strengt. Arbeidsgiver svarte at retningslinjene skal gjelde alle ansatte, teksten på nettsidene vil rettes opp og kommuniseres ut. Målet er å sikre felles praksis av retningslinjene ved alle enheter.

3. Policy for forlengelse av midlertidige stillinger for forskere med uttak av foreldrepermisjon – drøfting

Personaldirektøren viste til tidligere behandling av styresak om samme tema i 2019, og styrets anbefaling til videre arbeid. Det ble deretter informert om arbeidsgivers forslag til kriterier for vurdering av forlengelse av midlertidige stillinger for forskere med uttak av foreldrepermisjon. Akademikerne viste til språkrådets anbefalinger om bruk av norske begreper og oppfordret arbeidsgiver til å benytte formuleringen «retningslinjer» i stedet for «policy». De reagerte på at det ikke er skrevet noe om kjønnsforskjeller med hensyn varighet for permisjon ettersom det fører til forskjeller i tap av lengde på forskningstid. Arbeidsgiver bekreftet at de vil bruke begrepet «retningslinjer». Forlengelse skal vurderes ut fra kriteriene som er satt, uavhengig av kjønn og lengde på permisjonen. Arbeidsgiver vil tydeliggjøre dette i teksten.

Forskerforbundet støttet Akademikernes innspill vedrørende ordbruk. De viste til vedlegg 1, avsnitt 2 og mente at arbeidsgiver ikke viser stor nok vilje til å legge til rette for forskning. De reagerte på at det i avsnitt 3 ikke står noe om at det bør undersøkes om det finnes arbeidsoppgaver andre steder ved vurdering av forlengelse, og ønsket en begrunnelse for dette. Forskerforbundet mente at det ut fra vedlegg 1 virker som om det vil bli strengere å få forlengelse fremover, og at tonen ikke henger sammen med gjeldende praksis i dag. Arbeidsgiver svarte at det har vært viktig å lage retningslinjer som gir forlengelse når vilkårene er oppfylt ettersom denne ansattgruppen ikke har en lovfestet rett til forlengelse. Arbeidsgiver har vært bevisste på at det må være ressurser i prosjektet for at det skal kunne gis forlengelse, og forlengelse må gis i stillingen som den ansatte innehar ettersom de er ansatt på konkrete prosjekter.

Akademikerne påpekte at forlengelse av forskningsprosjekter avhenger i stor grad av velvilje fra finansiør. En tydelig intensjon og ønsket praksis om forlengelse også i forskerstillinger som ikke nødvendigvis har rett på forlengelse etter lov, på tvers av hele UiO, vil være viktig for å gi gode forhandlingskort for enhetene i de enkelte tilfellene, og vil også være et viktig signal å sende på vegne av UiO som institusjon; at UiO ønsker å legge til rette for trygge rammer også for ansatte i midlertidige stillinger. Arbeidsgiver var positiv til innspillet og tydeliggjør retningslinjene på dette punktet.

4. Videreføring av UiO: livsvitenskap – drøfting

Direktør for Avdeling for forskningsadministrasjon gikk gjennom bakgrunn for og innhold i forslaget om videreføring av prosjektet UiO: livsvitenskap.

Hovedverneombudet viste til tidligere SAB-rapport som tok opp at støttepersonell med særlig opplæring skal brukes til drift og vedlikehold av kostbart utstyr. Hovedverneombudet har sett flere tilfeller der kostbart utstyr blir hensatt etter en tid fordi ressursene til å bruke de ikke er der. Hun oppfordret arbeidsgiver til å se på dette. Arbeidsgiver svarte at de jobber med et overordnet veikart for UiO der sikring av robust drift for forskningsinfrastruktur vil fremheves. Dette vil bli viktig fremover på grunn av økte priser på forskningsutstyr.

Akademikerne viste til utviklingsplanen og påpekte at begrepene «sosialvitenskapelige fag» og «samfunnsvitenskapelige fag» er brukt om hverandre. Arbeidsgiver svarte at det er begrepet «samfunnsvitenskapelige fag» som er riktig og de vil rette opp i dette.

5. Humaniorastrategi – informasjon

Direktør for Avdeling for forskningsadministrasjon informerte om bakgrunn og innhold i sak om Humaniorastrategi.

6. Prosjektplan OU-IT – drøfting

Prosjektleder presenterte forslag til oppdatert prosjektplan for prosjekt organisasjonsutvikling av UiOs IT-virksomhet og åpnet for innspill.

NTL minnet om at de i forrige IDF-møte ba arbeidsgiver om å vurdere hvorvidt det er riktig å fortsette prosjektet i denne perioden. Notatet og presentasjonen som er oversendt til dagens møte viser ingen analyse eller endringer knyttet NTLs innspill i forrige IDF-møte. NTL stilte spørsmålsteget ved hvorvidt det vil være spillerom for organisasjonene til å komme med innspill til tidsplanen når både implementeringsdatoen og dato for behandling i universitetsstyremøte fortsatt er uendret, og satte spørsmålsteget ved hva egentlig arbeidsgiver mente skulle drøftes – og hva det var rom for å drøfte. De ba om en tilbakemelding på tidligere innspill om utsettelse av prosjektet og at prosjektet heller bør ta utgangspunkt i situasjonen som UiO er i etter en lengre kriseperiode. NTL har fått tilbakemelding fra ansatte om at medvirkning i prosjektet ikke blir like god på grunn av digital arbeidsform og arbeidspress, og at diskusjonen med fagmiljøene blir vanskeligere når de jobber hjemmefra. NTL opplevde at de ikke har fått svar på disse spørsmålene og innspillene.

Parat støttet NTLs innspill og mente det var uforsvarlig å pålegge ekstraoppgaver til ansatte som allerede jobber overtid.

Universitetsdirektøren svarte at prosjektet er en del av oppfølgingen av masterplanen som er vedtatt i Universitetsstyret. Krisesituasjonen som UiO nå er i innebærer at en del IT-ansatte har fått en spesiell og belastende arbeidssituasjon som følger av et digitalt løft ved UiO. Situasjonen innebærer fortsatt at UiO fungerer slik som før med unntak av at ansatte jobber hjemmefra via digitale arbeidsformer. Det gjør at enkelte prosesser tar lenger tid og blir mer krevende, det gjelder også dette prosjektet. Oppdatert prosjektplan har vært diskutert i prosjekt- og styringsgruppen og det har ikke vært ønskelig å stoppe prosjektet. Likevel er det stor aksept for at det kan komme forsinkelser som gjør at deltakerne har behov for mer tid, noe det er lagt opp til i den justerte prosjektplanen hvor bl.a. universitetsstyrebehandling er flyttet fra juni til september.

NTL viste til prosjektets størrelse og at en eventuell omorganisering på bakgrunn av denne ville ha store konsekvenser over 600 ansatte innenfor IT, og for hele UiO. Videre stilte de spørsmålsteget ved hvorvidt det er lurt å fortsette når USIT kommer til å jobbe annerledes fremover enn de har gjort både før og gjør nå som følge av krisesituasjonen. NTL påpekte at en viktig grunn til at prosjektet ble igangsatt var at de ansatte skulle ha anledning til å både medvirke og påvirke den videre prosessen. Og at eventuelle endringer skulle forankres. Dette var et grep for å imøtekomme noe av kritikken mot Masterplanen for IT som mange mente var lite forankret og ikke tråd med hvordan man faktisk jobbet innenfor IT lokalt. Dagens situasjon sikrer ikke disse forholdene i tilstrekkelig grad da mange allerede har mye ekstra arbeid og det ikke er mulig å samles for å diskutere problemstillinger i prosjektet. NTL mente at det er problematisk at det skal være den enkelte ansattes ansvar å ta opp arbeidsbelastning med sin leder, og at UiO burde ha et overordnet blikk på dette. De oppfordret arbeidsgiver til å ha is i magen og holde fokus på dagens situasjon, og heller fortsette prosjektet når UiO ikke er i krisesituasjon lenger for å sikre legitimitet blant deltakerne og ansatte. Arbeidsgiver svarte at de forstår NTLs bekymring, men at prosjektet vil fortsette med redusert tempo. Det er viktig å sikre at grunnlaget for prosjektet har legitimitet og at det reflekterer situasjonen UiO er inne i. Arbeidsgiver vil ivareta dette ved å gi mer tid til prosessen enn opprinnelig planlagt. Dersom det viser seg at enkelte ansatte er under mye press, så er det en lederoppgave at de får bistand til å prioritere tiden sin. Dersom beslutningsgrunnlaget ikke er godt nok i tide til styrevedtak i september så må arbeidsgiver vurdere situasjonen. Arbeidsgiver noterte seg innspillet vedrørende implementeringsdato og vil se fleksibelt på dette avhengig av situasjonen til høsten.

NTL var uenig i arbeidsgivers beslutning. De minnet om at de hovedtillitsvalgte ønsker å bli invitert til fellesmøter med de IT-ansatte, første 20. april. Arbeidsgiver noterte seg dette.

7. Evalueringskriterier OU-IT – drøfting

Prosjektleder viste til tidligere presentert forslag til evalueringskriterier og underkriterier knyttet til disse, og åpnet for innspill.

Akademikerne viste til punkt vedrørende god samhandling med eksterne aktører som Difi, UNIT, Uninett, KD m.fl og ba arbeidsgiver presisere at dette også gjelder samarbeid for å holde på IT-kompetansen ved UiO og at UiO ikke utelukkende skal motta det som kommer fra andre aktører. Arbeidsgiver var enig i dette og noterte seg innspillet.

Forskerforbundet lurte på om utvikling av evalueringskriteriene har skjedd i samarbeid med de ansatte og noterte seg at det ser ut til at de allerede er tatt i bruk før organisasjonene har fått drøftet de. De minnet om forskjellen på medbestemmelse og medvirkning. Arbeidsgiver svarte at første utkast ble presentert for organisasjonene i januar, og at saken har vært oppe ved flere anledninger i IDF etter dette. Utgangspunktet for evalueringskriteriene ble utviklet i enhetsgruppene som del av den første workshopen. Kriteriene har blitt brukt som et utgangspunkt for vurdering av dagens organisering. Arbeidsgiver vil ta med seg eventuelle innspill videre.

NTL påpekte at de har bedt om å få drøftet kriteriene siden de ble informert om disse i januar, og at det har tatt lang tid før de kom opp til drøfting. De syntes også at det er vanskelig å oppnå en god diskusjon rundt kriteriene over Zoom. De var opptatt av at kriteriene vil være førende for forslaget til modell for organisering. NTL viste til punkt om «effektiv IT» og ønsket å vite hva som ligger i formuleringen «lav organisatorisk kompleksitet», som er et nytt punkt under kriteriene. Arbeidsgiver svarte at det kan være ønskelig å ha lav organisatorisk kompleksitet for å orientere seg i en organisasjon. Derfor er dette kriteriet inkludert ved vurdering av ulike modeller. Arbeidsgiver vil gi informasjon om opplegg for enhetsgruppenes vurdering av dagens organisering i neste IDF-møte.

8. Vaktplan – drøfting

Arbeidsgiver viste til forslag til vaktplan for helpdesk ved USIT og åpnet for innspill. Organisasjonene hadde ingen anførsler til vaktplanen.

9. Eventuelt:

- Sak unntatt offentlighet jf. offl. §§ 13 første ledd og 23 første ledd: [REDACTED]

[REDACTED]

- **Utvidet innleveringsfrist for stipendiater ved HF:** NTL ønsket en klargjøring av praktisering av utvidet innleveringsfrist for stipendiater ved HF knyttet til lønn i forlengelsesperioden. Arbeidsgiver svarte at de vil kontakte HF for å klargjøre problemstillingen og deretter komme tilbake til organisasjonene.

- **Den internasjonale sommerskolen 2020:** Akademikerne tok opp at det ikke vil komme studenter til årets sommerskole og at de har fått tilbakemeldinger fra ansatte som er bekymret for nedleggelse/permittering/oppsigelse. De ønsket informasjon om sommerskolens situasjon i 2020. Arbeidsgiver svarte at de vil orientere om denne saken i neste IDF-møte.

- **Gjennomføring av ARK i krisesituasjon:** Parat lurte på om arbeidsgiver har vurdert å gjennomføre ARK for å se hvordan folk har det i situasjonen UiO er i nå. Allmøter/avdelingsmøter kan gjennomføres via Zoom. De foreslo å undersøke muligheten for å lage en unntaksundersøkelse tilpasset koronasituasjonen. Hovedverneombudet støttet Parats forslag. Arbeidsgiver svarte at det er opp til enhetene å vurdere hvordan de gjennomfører ARK. Det er planlagt flere ARK-undersøkelser i tiden fremover, men arbeidsgiver har fått innspill om at det vil skyves på til UiO er i en normalsituasjon igjen. Arbeidsgiver noterte seg innspillet vedrørende unntaksundersøkelse og vil ta det opp med de andre universitetene og ARK-sekretariatet.